

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 182

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, AUGUST 3D, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

Iz La Salle, Ill., se poroča, da je bila tam meseca junija in julija velika vročina, vsak dan od 100 do 114 stopinj. Dežja ni bilo šestdeset dni. Po poljih je vse suho. Nobenega drugega pridelka ne bo kot malo krompirja, pa je tako droban kakor orehi. Zelja, fižola in čebule ne bo. Čebula se bo že v zemlji skuhala. Hrušk in jabolk letos ne bo, ker je pozimi vse pozeblo. Grozdje po trtah je drobn kakor proso. Že petinideset let ne pomnijo, da bi bilo tako kot letos. V La Salle je par tovarov, ki še dokaj dobro obratujejo.

V bolnici v Milwaukee je bila operirana Mrs. Josephine Vidergar. Operacija je bila huda, vendar jo je srečno prestala in se nahaja zdaj že doma pri svoji rodbini.

V Iron Junction, nedaleč od Virginije, Minn., je zaradi vročine umrl na železniški progi delavec Jože Delić, ki je bil star 70 let.

V Ahmeke, Mich., je obsodilo sodišče rojaka Nick Kramarja na leto dni zapora, ker je s svojim avtomobilom do smrti povzročil nekega delavca, potem pa zbežal.

Etbin Kristan je dne 24. julija predaval v Chicagu v klubu št. 1 JSZ. Govoril je o položaju v Franciji in Španiji. Proletarci pravi, da je E. Kristan dober politični poznavalec in najboljši slovenski socialistični teoretik. Glede izstopa Ivana Molka, urednika Prosvete in dolgoletnega pobornika in vrstah slovenskega socializma, piše Proletarac v uredniškem članku med drugim sledeče:

"Poslovitev Ivana Molka iz JSZ je važno poglavje. Kajti on je literarni delavec, on je urednik slovenskega dnevnika z največjo cirkulacijo, urednik glasila največje slovenske podporne organizacije! Prosveto bo urejal v duhu svoje izjave o socialistični stranki, torej nič več prijateljsko. Od svojega postanka naprej je bila Prosveta opora socialistični stranki. Z odstopom Ivana Molka se je to spremenilo. Uredniški članek v nji z dne 23. julija to jasno priča."

Sodrug Molek piše v Prosveti (v članku z dne 23. julija), da danes še ni stranke, ne struje, ki bi bila vredna, da se bi pametni delavci združili in delali v nji, zato svetuje, da je za njo najbolje, da se malo razgledajo in opazujejo ves ta vrtnec. Pravi, da enkrat se bo situacija razčistila in delavci, ki vedo kaj hočejo, bodo imeli pred seboj pravo pot do cilja. In ta pot bo enotna!"

Pozdravi in petorčki

Iz Callanderja, Kanada, pošiljajo pozdrave Mr. in Mrs. Fr. Novak in Mr. in Mrs. Joe Miklaus. Pišejo, da so zdaj v Callanderju, kjer so obiskali slavne Dionne petorčke, od tam pa odpotujejo v North Bay in v Sudbury. — Hvala za pozdrave in obilo zabave na počitnicah.

Poroka

V terek ob desetih dopoldne se vrši v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes ave., poroka Miss Alice Belinger iz Parkgrove Ave., z Mr. Frank Peterlinom iz 61. ceste. Obilo sreče mlademu paru.

Ameriški narod nasprotuje fašistovski vladi

New York, 2. avgusta. Poskusno glasovanje med 1.000.000 ameriških državljanov je dognalo, da je ameriški narod nasprotuje fašistovski vladi in večina prebivalstva v Ameriki je mnenja, da je fašizem nemogoč v Ameriki. Republikanska stranka je skušala zadnje čase zanešati med ameriške volivce miselne, da stremi sedanji predsednik Roosevelt za fašistovsko vlado oblike. "The American Institute of Public Opinion" je tozadevno naslovil en milijon glasovnic na en milijon državljanov po vseh Zedinjenih državah. 65 odstotkov teh glasovnic je bilo vrnjenih in ameriški državljanji so izjavili, da je Roosevelt v resnici demokratičen predsednik in da nikakor niso mnenja, da bi Roosevelt skušal vpeljati fašistovsko vlado v Ameriki. 45 odstotkov državljanov se je pa izjavilo, da če bi bil republikanec Landon izvoljen, da bi vpeljal fašizem v Ameriki.

Mrs. Kisovec umrla

V nedeljo popoldne je umrla Mrs. Mary Kisovec, rojena Zajc. Stara je bila 58 let. Pokojna je bolehalo dolgo časa, dokler je ni smrti angelj pozval v nebesa. Rojena je bila v vasi Bistrica, fara St. Rupert. V Ameriko je prišla leta 1902. Leta 1909 je umrl njen prvi soproj Gorjup, s katerim je imela tri otroke, Mrs. Mary Melkin, Joseph Gorjup in Mrs. Ana Počkar. S svojim drugim možem je imela ranjaka dva otroke, Ido in Francka Jr. Pokojna zapušta tudi polbrata Konrada Kogovška iz Pittsburgha in brata Rudolpha Zajca, ki se nahaja v stari domovini. Ranjka je bila članica društva Lipa št. 129 S. N. P. J. Pogreb pokojne se vrši v sredo jutraj iz hiše žalosti na 578 E. 107th St., v cerkev sv. Alojzija na 109. cesti in St. Clair Ave., pod vodstvom A. Grdina in sinovi. Naj bo blagi pokojni mami ohranjen blag spomin. Naše iskreno sožalje preostali družini.

Velik ogenj

Sinoči je pričelo goret v kurilnih prostorih podjetja Harwood Products Co., 11440 Lorain Ave., blizu N. Y. C. železnice. Ogenj se je bliskovito hitro razširil in je naredil tekmo pot ure nad \$10.000 škode, ko je pogorela zaloga lesa kakih 30.000 čevljev lesa. Na lice mesta je dospelo osem gasilnih kompanij in kakih 5.000 radovednih ljudi. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Nočni stražnik Jos. Kuharič pravi, da je pravkar zakuril pod kotlom, ko se je podal na drugi konec podjetja, da dobi novo kurivo, in je opazil, da prihaja dim iz kurilnih prostorov, nakar je poklical požarno brambo.

Nova prodajalna likerjev

Kot se sliši, dobi naša naselbina na St. Clair Ave. novo državno prodajalno likerjev in sicer bo vzela država Ohio najbrže v našem Knausov trgovski lokal na 6129 St. Clair Ave., kjer je zdaj beer parlor. Ta nova trgovina bo začela obratovati s 1. septembrom.

Vreme

Normalna toplota bo prevladovala ta teden. Kot pravi vremenski prerok, kateremu nikdar ne verjamemo, bo padal proti koncu tega tedna dež, in to ne samo v Clevelandu, pač pa po vsej državi Ohio.

Francoska vlada izjavlja, da oslane nevtralna v borbi Španije

Pariz, 1. avgusta. — Francoska vlada, ki se boji, da utegne španska revolta razplamteti novo svetovno vojno, je včeraj izjavila, da bo ostala nevtralna v tej notranji borbi španske. Delbos, francoski minister zunanjih zadev, je izjavil, da se Francija ne bo mešala v politiko drugih držav. Istočasno je izjavil, da je bila uvedena preiskava glede pojava italijanskih bombnih letal v Maroku, glede katerih francoska vlada pravi, da so nosila orožje za španske rebelje.

Iz avtoritetnih krogov se poroča, da se je bati, da bo ta incident povzročil vojno med fašističnim in protifašističnim blokom evropskih narodov.

Francoske oblasti so aretirale enajst italijanskih letalskih častnikov, ki so se nahajali v dveh velikih bombnih letalih, kateri sta bili prisiljeni pristati v Francoskem Maroku. Vsi so bili oblečeni v civilnih oblekah. Tretje letalo pa je treščilo na zemljo ter se vnelo, pri čemer so bili trije letalci mrtvi, dva pa sta dobila težke poškodbe. V italijanskih letalih so našle francoske oblasti, več strojnic, ročnih granat in mnogo municije italijanskega izdelka. Italijanski letalci so izjavili, da niso bili poslani po ukazu rimske vlade, marveč po naročilu neke privatne tvrdke.

Madrid, 1. avgusta. — Radio poročila, ki prihajajo iz fašističnih virov, naznanjajo, da se fašistični uporniki približujejo v štirih kolonah Madridu. Ena teh kolon je baje dospela že v bližino petnajst milj do Madrida, odkoder bo lahko s topovi obstreljevala mesto.

Lojalne čete napadajo mesto Zaragoza, ki je v oblasti upornikov.

Svetovni rekord

Včeraj so se vršile v Berlinu tekmovalne dirke za svetovni rekord. Bil je prvi večji tekmovalni dan. Na stadionu je zrla do 120.000 oseb dirkalce, ki so se zbrali pri Olimpijskih igrah iz celega sveta. Največjo zmago je odnesel Clevelandčan, zamorec Jesse Owens, ki je preletel 100 metrov dolgo dirkalno pot v 10,2 sekundah in je s tem ustvaril svetovni rekord. Ljudje kar verjeti niso mogli, da se je Owensu enaka dirka posrečila.

Smrtna kosa

Pretekli petek večer je preminula v mestni bolnici Lena Baltas, stara 57 let. Ranjka je bila doma iz Novega sela, odkoder je prišla v Ameriko leta 1912. Pokojnica zapušta v Clevelandu žalujočega soproga Edvarda, dve hčeri, Katarino in Ano, in pet sinov, Edvarda, Antona, Steve, Leonarda in Floydja. Pogreb pokojnega se vrši danes dopoldne iz hiše žalosti na 15219 Utopia Ave., v cerkev Marije Vnebovzete in na Sv. Pavla pokopališče, pod vodstvom August F. Svetek. Naše iskreno sožalje preostali družini.

Dvojni oktet Zvezda

Preteklo sredo se je vršila seja dvojnega okteta Zvezda in sklenjeno je bilo, da bo prihodnja prireditev tega okteta odlična amer. opera "Bohemian Girl." Z vajami se bo pričelo prihodnjega sredo, 5. avgusta. Pričakuje se, da bo ta prireditev nekaj posebno krasnega.

Abesinci baje premagali Italijane

Paris, 2. avgusta. Iz mesta Džibuti, Francoska Somalija, se poroča, da so nastali resni boji med Abesinci in laškimi četami v bližini abesinskega mesta Desije. Glasom nepotrjenih poročil so Abesinci temeljito porazili laško armado in zopet osvojili zelo važno trdnjavo Desije. V bitki je padlo na obeh straneh 7.000 mož. Boji se baje nadaljujejo tudi na drugih frontah. Glasom nekaterih poročil so Abesinci baje zasedli tudi glavno mesto Addis Ababo.

Anglija ne bo pripoznala laškega zavojevanja Abesinije

London, 1. avgusta. — Tekom otvoritve in zasedanja prvega parlamenta pod novim kraljem, je bilo razvidno, da Velika Britanija ne bo pripoznala italijanskega zavojevanja Abesinije. Lord Cranborne, podtajnik ministrstva za zunanje zadeve, je bil deležen ogromnega aplavza, ko je izjavil pred zbornico parlamenta, da nima vlada Velike Britanije nobenega namena, da bi pripoznala aneksijo Abesinije od strani Italije.

Lord Cranborne je dalje rekel, da ni res, da bi bila evropska vojna neizogibna, kakor se mnogokrat sodi, priznal pa je, da je evropski položaj skrajno zapleten.

Glede revolte v Španiji, se lord ni spuščal v podrobnosti, rekel je le, da je vlada velike Britanije brez moči, v kolikor se tiče prodaj letal tej ali oni stranki v Španiji od strani angleških privatnih družb.

Skoraj istočasno sta včeraj vladi obeh fašističnih držav Evrope, Italija in Nemčija, izjavili, da se bosta udeležili konference ter sedli za isto mizo s predstavnikoma Anglije, Francije in Belgije, da se najde nadomestilo za lokarnski pakt, sklenjen leta 1925, katerega je nemški kancelar Hitler popteval, ko je poslal svoje vojaštvo v demilitarizirano zono v Porenju. Datum te sila važne konference še ni bil določen.

Odgoditev usmrtitve

Louisville, Ky., 31. julija. — Sodišče je začasno odložilo izvršitev justifikacije 22 letnega zamorca Rainey Bethea, ki bi imel biti danes obesen, ker je posilil in umoril neko 70 let staro žensko. Za šerifa v dotičnem okraju je bila izvoljena Mrs. Thompson, ki je prevzela urad po svojem pokojnem možu. Izjavila je, da nima nobenega pomišljanja in da bo obsojenca sama obesila, kakor je njena dolžnost. Mrs. Thompson, ki je mati petih otrok, pa je zdaj, vsaj začasno, s tem odlokom sodišča, razrešena te neprijetne dolžnosti.

O'Brien v Clevelandu

V soboto in v nedeljo se je mudil v Clevelandu Thomas O'Brien, odvetnik iz Bostona, ki je podpredsedniški kandidat Coughlinove Union stranke. V svojem govoru je izjavil, da Amerika prej ne bo doživela odrešenja, dokler ne bo izvoljen predsednikom William Lemke, katerega priporoča Rev. Coughlin. O'Brien je dejal, da je Lemke kot Lincoln, ki bo pripeljal Ameriko na pot odrešenja.

Višji sloji goje napram Rooseveltu neizprosno sovraštvo

Washington, 1. avgusta. Včeraj se je spet izjavilo organizirano delavstvo potom svojih reprezentantov v prid predsedniku Rooseveltu. George L. Berry, predsednik "Labor's Non Partisan lige," je ožigosal rekord govornika Landona, republikanskega preda. kandidata, katerega je povsem razgalil. — O njegovih izjavah smo že poročali v našem listu. Berry trdi, da bo dobil predsednik F. D. Roosevelt po prizadevanju nepartizanske delavske lige 3 in pol milijona več glasov, kakor bi jih sicer dobil; 15 procentov teh glasov bo od bivših republikancev, 10 procentov pa od socialistov.

Philip Murray, ki je načelu skupine jeklarskih organizatorjev, je brzojavno vprašal kanadskega govornika Landona, naj mu nemooma odgovori, kaj je menil s tem, ko je govoril o "koercivni taktiki" proti jeklarskim organizatorjem, katere se poslužuje jeklarska tvrdka Jones & Laughlin Steel Corporation.

Casopis United Mine Worker's Journal je v svoji izdaji, ki je imela 361.787 izvodov cirkulacije, izjavil, da temelji vsa mržnja napram Rooseveltu na "sovrastvu, pravem, resničnem, črnem, zagrizenem in trpkem sovrastvu, ki ga goje napram Rooseveltu oni, ki jih poznamo pod označbo — višji sloji družbe."

Organizirano delavstvo vidi v Rooseveltu pravega pobornika za svojo stvar ter bo soglasno volilo zanj.

Avto nesreča

Včeraj proti večeru se je vračal poznani rojak Vincent Salmič, 6223 Glass Ave. iz piknika. Z njim se je vozil tudi Joseph Turšič iz 1023 E. 62nd St. V bližini St. Clair Ave. in 170. ceste se je Salmič hotel, ogniti nekemu drugemu avtomobilu, toda je pri tem izgubil kontrolo nad svojim lastnim avtomobilom in zadel v voz cestne železnice. Pri tem je dobil rojak Jos. Turšič tako resne poškodbe, da bo težko ostal pri življenju. Turšič, Salmič in še dva druga rojaka so bili odpeljani v Emergency Clinic bolnico. Salmič ima tudi težke poškodbe na glavi in bo najbrže zgubil levo roko, dočim ostala dva rojaka nista dobila drugega kot nekaj prask.

Slovit zrakoplovec

Iz Pariza se poroča, da je tam preminul sloviti francoski zrakoplovec Louis Bleriot, ki je dne 25. julija, 1909, povzročil enako zrakoplovno senzacijo, kot jo je mnogo let pozneje znameniti Lindbergh. Bleriot je bil prvi, ki je poletel iz Calais, Francija, proti Dover, Anglija. Razdaljo, ki znaša 23 milj, je preletel v 38 minutah. Bleriot je bil ob svoji smrti 64 let star.

Zadnja čast

Člani društva Lipa št. 129 S. N. P. J. so prošeni, da izkažejo zadnjo čast in se poslovijo od pokojne članice Mary Kisovec, 578 E. 107th St. Jos. Ban, tajnik.

Kanarčki

V terek, 4. avgusta, se vrši redna mesečna seja mladinskega zbora Kanarčki. Starši so vlijudno vabljeni, da se udeležijo.

Coughlin hvali in napada predsednika Roosevelta

Worcester, Mass., 2. avgusta. Rev. Charles Coughlin, poznani radio govornik, je včeraj napram časnikarskim poročevalcem podal izjavo, da bo še govoril naprej in da ga cerkvene oblasti ne bodo mogle prisiliti k molku. "Jaz nosim še vedno rimski ovratnik," je izjavil Rev. Coughlin. Obenem je Rev. Coughlin povedal, da če ne bi Amerika imela predsednika Roosevelta, da bi tekla kri po ameriških mestih enako kot teče danes kri v Španiji in v Franciji, kjer vladajo danes socialisti. "Roosevelt je rešil Ameriko pred revolucijo," je dejal Rev. Coughlin. "Nasitil je ljudi in jim dal delo. Toda Roosevelt bi moral narediti še veliko več za ameriški narod." Ta izjava Rev. Coughlina se smatra v javnih krogih, kot da bi Rev. Coughlin skušal zopet se približati Rooseveltu in z njim sodelovati. Obenem je včeraj Rev. Coughlin ponovno priznal, da je naredil dosti pomot in napadal predsednika v gotovih slučajih, ko bi bilo bolje, da bi molčal.

Premikajoče slike

Za prihodnje tri predstave: v sredo 5. avgusta na E. 62nd street, v ponedeljek 10. avgusta na Holmes ave., in v sredo 12. avgusta na Waterloo road, bodo kazane sledeče premikajoče slike: Vojna na Francoskem. — Ameriška legija v Parizu in Poljski otroci; zelo kratkočasna in smešna slika. Dalje: ponesrečeno letalo v Ljubljani, pogrebi v stari domovini, pogrebi tukaj pokojne Miss Frances Novak, Andreja Zagarja, Mr. Strojina in Mrs. Hrovat. Slika iz Device Marije v Polju, Žužemberka in birma. — Predstave se prično, ko se zmrachi ter trajajo do pol enajstih zvečer. Te predstave prireja iz prijaznosti do odjemalcev in brez vstopnine tvrdka A. Grdina in sinovi.

Udeležba na razstavi

Včeraj je obiskalo Veliko jezersko razstavo v Clevelandu nič manj kot 76.826 oseb. Vsega skupaj je obiskalo razstavo odkar je odprta tekmo 37 dni, 1.214.523 oseb. Obenem se je vršila včeraj v clevelandskem stadionu baseball tekma med igralci iz New Yorka in Clevelandčani. Igrali so 16 nastopov, dokler ni tema prisilila igralce, da prenehajo. Razmerje je bilo: New York 4, Cleveland 4. Zanimivo tekmovalno igro je zrla kakih 72.000 oseb.

Ketličarji že uspevajo

Federalni agentje so v petek zaplenili 642 galon alkohola v neki garaži za Stahl Body and Spring delavnico, 5366 St. Clair Ave. Agentje pravijo, da so našli tam 25 letnega A. Stahlija, ki je brat lastnika prej omenjene delavnice. Mladi mož je pravkar pripravljaval alkohol za prekuhanje. — Istega dne jutraj pa je bil aretirani Joseph Johnson, 30 let stari voznik truka, ko so ga zalotili agentje na E. 63th St. in Luther Ave., s trukom, na katerem je imel 190 galon alkohola.

V bolnišnice

S Svetkovo ambulanco je bil odpeljan v Lakeside bolnico rojak Joe Coparich, 740 E. 222nd St. Iz Womans bolnice je bila pripeljana na dom Mrs. Frank Seruchar, 674 E. 160th St.

V Zedinjenih državah je stotine inozemskih vohunov

New York, 1. avgusta. — Van Wycke Mason, mednarodni strokovnjak v pogledu vohunškega sistema, je izjavil, da v Z. državah mrgoli raznih inozemskih špijonov in da bi morala Ameriška vpeljati proti-špijonažni sistem, če ne, da bodo vse njene vojaške tajnosti izdane. To se pravi, da bi morala vlada Zed. držav vpeljati sistem, ko bi vohuni zalezovali vohune.

Mason je dalje rekel, da so vse armadne in mornariške tajnosti Zed. držav, od katerih je odvisna varnost te dežele, tako rekoč odprta knjiga za vsako inozemsko inteligentno (špijonsko) službo.

"Mi izdajamo milijone za obrambo dežele, toda niti enega nikla ne za to, da bi zaščitili naše najdragocenejše in najvažnejše tajnosti," je rekel Mason. "Mi izdajamo milijone za gradnjo novih bojnih ladij in letal, iznajdujemo nove topove in nove pline, to pa samo za to, da vsled naše malomarnosti dobe vse te načrte inozemske sile v roke."

"Mi smo edina velesila na svetu, ki nimamo nobene trenirane proti-špijonažne službe. V naši deželi je nešteto primerov špijonaže. Komaj pred nekaj meseci je Walter Christie, glavni ameriški inženjer in iznajdatelj, izumil nove vrste tank, za katerega so bili izdani milijoni, predno so se novi izumi obnesli in prišli pri tem tanku do veljave. In preteklo je komaj šest mesecev, pa o bili duplikati teh načrtov že v rokah vseh inozemskih velesil."

Kljub temu, da je na stotine špijonov v tej deželi, pravi Mason, se dajo samo bedaki med njimi zalotiti. Pravi, da mu je neki francoski častnik povedal, da sedi v vsakem departmentu naše vlade najmanj en angleški, francoski in nemški špijon.

Harwood in penzija

Varnostni direktor Ness je izjavil, da bo nasprotoval vsaki nameri, da bi se dovolilo bivšemu policijskemu kapetanu Harwoodu penzijo, dokler njegova zadeva ne bo povsem razčiščena. — "Slišal sem, da grede okoli govornice, ki bi, če bi bila njih resničnost dokazana pred sodiščem, povzročile, da Harwood ne bi bil upravičen do pokojnine," je izjavil direktor Ness. — "Zato je treba zadevo prej popolnoma razčistiti, nakar se bo odločilo, da-li je Harwood upravičen do pokojnine ali ne."

Povišan Slovenec

V School Boardu je bil te dni imenovan za načelnika vseh učnih moči, ki poučujejo v šolah razne strokovne panoge, Mr. John Fintz, po rodu Slovenec (Finc). Mr. Finc se je svoječasno kot mlad dečko učil tiskarske obrti v naši tiskarni "Ameriške Domovine," odnosno "Novice Domovine," kakor se je list tedaj imenoval. — Čestitamo, John!

Važna seja

Danes večer se vrši važna seja društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Več važnih točk je za rešiti, torej pridite na sejo vse članice.

Računi za plin

Plačaje račune za plin v našem uradu. Zadnji čas je do ponedeljka, 10. avgusta, do 6. ure zvečer.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME - SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1935, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 182, Mon., Aug. 3, 1936

Državljanstvo žensk

Ženske v Zedinjenih državah imajo danes ravno toliko opravičevanja kot tujezemci moškega spola.

Mnoge države imajo postavile, glasom katerih ženske ne smejo izvrševati gotovih poklicov, ako niso ameriške državljanke.

Naj navedemo samo en primer: tujezemka ne more biti učiteljica na javnih šolah. Od vseh učiteljic se povsod zahteva ameriško državljanstvo.

In dokler ne postane tujezemka ameriška državljanica, je ravno tako kot moški tujezemec, v mnogih slučajih podvržena deportaciji.

Tudi nove postavbe glede socialne varnosti odrekajo tujezemkam marsikako pravico, ki jo imajo ameriške državljanke.

Dočim je tozadevno med našim narodom, zlasti v Clevelandu precej boljše kot med drugimi narodnostmi, pa se le v prepogostih slučajih zgodi, da postane mož ameriški državljan, ženska se pa ne pobriga za to pravico.

Na primer ženska ne more dobiti ameriškega potnega lista za potovanje v tujezemstvo, ako je samo njen mož državljan, ona pa ne.

In naj se pripeti slučaj, da mož, ki je bil ameriški državljan, umre, predno je postala tudi žena ameriška državljanica, tedaj bo žena imela težave glede lastnine v Združenih državah.

Svoječasno je tujezemka radi svoje poroke z ameriškim državljanom postala sama državljanica, toda ta postava je bila odpravljena.

Poročena žena lahko postane državljanica, tudi če njen mož ostane tujezemec. Nedavne spremembe postavbe dajejo inozemski iste pravice z moškimi, kar se tiče naturalizacije.

Politična enakost je druga stvar, ki jo mora uvaževati tujezemka. Ameriški državljanji, moški kot ženska, določajo potom svojih glasov o življenjskih problemih države in vse dežele.

Resničen nauk in svarilo faranom sv. Vida

Bilo je v začetku tega stoletja, ko je bilo naseljevanje v Ameriko na najvišji stopinji. Iz vseh krajev sveta so ljudje v velikih trumah prihajali v to našo novo domovino.

nec, ako ti kdo izmed Slovencev reče, da ni katoličan, ali pa da v cerkev ne hodi, potem si lahko takoj na jasnem, kaj da prav za prav je.

In ta verni italijanski narod, ki se je utaboril ob znožju vletoka Mississippi v mestu New Orleansu, je kmalu izprevidel, da potrebuje tudi svoj lastni hram božji, v katerem bo lahko zahajal, Boga častil in molil v svojem lastnem jeziku.

Dne 9. avgusta (to bo v nedeljo) bodo imela skupna društva naše fare sv. Vida svoj letni piknik na Pintarjevi farmi. Upam, da je vsem znano da skupna društva delujejo le za cerkev.

Farani fare sv. Vida! Glejmo, da tudi nas oziroma našo cerkev ne zadene taka ali teja enaka usoda. — Naša cerkev tudi ni še dovršena, čeprav je pokrita in krog in krog obzidana ter navidezno končana.

Ravno v naši fari sv. Vida je opaziti, da se farani zanimajo za vsako drugo reč bolj kakor za cerkev. Vse nam je dražje, vse bolj pri srcu kakor nam je cerkev, katero smo postavili v dušno korist nam in našim potomcem.

V naši fari sv. Vida ni to v modi. Pri nas zadostuje, ako napravimo na cerkvenem pikniku pikavih \$140.00. Še to je preveč pravijo nekateri. — Ako piknik fare sv. Lovrenca prinese čistega \$1000.00, bi lahko prinesel piknik fare sv. Vida \$3000.00, in vsaka cerkvena prireditev fare sv. Vida bi prinesla dvakrat toliko kakor prireditev v vsaki drugi slovenski fari v Clevelandu.

Dragi farani ne dajmo se pod noge našim sosednim faranom, katero so le mladiki naše ogromne fare sv. Vida. Vzemimo si jih za zgled in jih posnemajmo, ako hočemo, da se bo kdaj lahko reklo, da je cerkev sv. Vida plačana.

S čim se ponaša in se bo ponašal Jugoslovanski kulturni vrt? Z ničerm drugim kakor z možmi ki so bili med prvimi delavci v vinogradu Gospodovem. Pravi cerkveni voditelji so bili škof Friderik Baraga, goriški duhovnik Simon Gregorčič in enakih velikih mož najdemo povsod med slovenskim narodom, tako v domovini kakor tukaj v Ameriki. Ti možje prihajajo iz vere, in vera prihaja iz cerkve in iz naših katoliških šol.

In ako hočemo imeti napredek in obstoj v našem narodu, nam ne preostaja drugega, kakor da se dobera opremimo cerkve in šole, da čim več za to delujemo in agitiramo, in da za to prispevamo vsak po svoji moči. Pustimo vse drugo, katero nima toliko vrednosti za napredek našega naroda, in ga pustimo odtegniti od cerkve.

Edino to, kar nam je bilo predvsem najprvo, nam bo tudi poslednje. Marsikaj nam je na tem svetu zabranjeno, le vera in cerkev nikdar in nikomur. Samo enkrat v tem vročem poletju se je vodstvo skupnih društev fare sv. Vida odločilo, da skupno nastopimo za pomoč naši zadolženi cerkvi. Pridejo v nedeljo 9. avgusta na Pintarjevo farmo, in nikamor drugam. Vse podrobnosti tega piknika bodo priobčene v tem listu o pravem času.

Dopis iz Collinwooda

Kakor ste lahko brali v časopisu, je dobil naš pomožni župnik, Rev. Kužnik, pismo od ljubljanskega škofa dr. Rožmana, v katerem izreka prevzvišeni vladika sojalje nad izgubo našega pok. g. Viranta. Ko je bil lansko leto dr. Rožman tukaj, si je Rev. Viranta čisto pridobil, da bi šel v Jugoslavijo, kajti Rev. Virant je iskreno želel iti tje in se popolnoma naučiti slovensčine.

Prezvišeni vladika je videl v osebi g. Viranta pravega dušnega pastirja, kateremu je bil blagor naroda in človeška duša največja skrb. Naš gospod Virant se je škofu tako priljubil s svojim prijaznim obnašanjem, da bi ga pri odhodu v domovino najraje vzel s seboj ter ga postavil v domovini kot škofovega kaplana. In ravno takrat, ko je Rev. Virant poslal na svojega škofa prošnjo za dovoljenje za potovanje v Jugoslavijo, ga je pa msgr. Hribar prehitel s svojo prošnjo. Oba naenkrat pa nista mogla iti in Vsemogočni je Rev. Virantovo potovanje zasakal v drugo smer ter ga poklical k sebi, da tam nadaljuje svoje delo kot sv. Terezija, ki je na bolniški postelji rekla: "Kadar bom umrla, vam bom poslala cvetlic iz nebes." Tako boste tudi Vi, g. Virant, za nas storili in nam pošiljali pomoči od zgoraj.

Sedaj je prišlo pa še eno pismo iz domovine in to od našega misijonarja, g. Odila Hajnska. Tudi on žaluje z nami. Saj mora vsak, ki je poznal g. Viranta in njegova plemenita dela, reči: škoda, da je moral tako mlad in nedejnen zapustiti ta svet. Ali ukloniti se moramo volji božji in mu želeti, da mu za njegova dela pridnih rok poplača večni Bog.

Ena najlepših idej

Cleveland, O. — Veliko zanimanje vlada za kulturni vrt. To je pokazala tudi seja, ki se je vršila v sredo 29. julija. Na tej seji se je razmotrivalo o letošnjih slavnostih in ureditvi istih. V načrtu sta letos dva odlična dneva, prireditev 30. avgusta v Puritas Springs parku in pa dan odkritja spomenikov Ivana Cankarja in Simona Gregorčiča. Za dan 30. avgusta se je določilo, da se bo imenoval Baragov dan in bo v počast velikemu ameriškem Slovencu škofu Baragi. Bo to nekaka slavnostna obletnica odkritja njegovega spomenika v kulturnem vrtu. Pričetek slavnosti bo že dopoldne, otvorjen s slovesno sv. mašo, ki se bo darovala v parku na prostem. Na programu bo slavnostni govor odličnega zunanega gosta, čigar ime se bo označilo pozneje. Popoldne pa se bo vršil pester program z nastopi naših pevskih in dramskih društev in godb. Na programu so tudi slovenske narodne noše. K tej slavnosti se vabi vsa društva z zastavami. Navzoči

bodo odlični gostje, cerkveni in posvetni dostojanstveniki, Slovenci in Amerikanci. Dalje je seja sklenila, da se dan, ko bosta odkrita Gregorčičev in Cankarjev spomenik, imenuje "slovenski dan," ki naj bo posvečen spominu obeh teh naših kulturnih mož. Datuma tega dneva za enkrat še ni mogoče objaviti. Objavilo pa se ga bo, čim bomo videli, kdaj približno bo vrt gotov. Kakor hitro bomo to zaznali, se bo šlo takoj na delo, da bo čim impozantnejša slavnost. Tudi za ta dan je v načrtu program, kate-rega bo še dolgo potem pomnil slovenski narod v Ameriki, zlasti pa v Clevelandu.

Zastopniki in zastopnice za kulturni vrt hočejo, da bosta to delo dva velika dneva, ki naj nadaljnjo dokazata, kdo in kakšen je slovenski narod v Clevelandu, da se javno pokaže pred Amerikanci in drugimi narodi. Zatorej narod slovenski, vabljen si, da sodeluje v dnevi 30. avgusta, na Baragov dan in ob odkritju spomenikov Cankarju in Gregorčiču ob dogotovitvi kulturnega vrta.

Narod, pokaži se! Lanski 22. september naj ti bo dokaz, kaj se lahko naredi, če narod hoče. In da se bo to izvršilo, jamči uspeh lanskega leta.

Jože Grdina, centralni tajnik.

IZ PRIMORSKEGA

Literatura in policist. — Ko so prišli policisti k nekemu osumljencu in mu naredili preiskavo, so najprej premetali vse knjige, ki so jih našli. V oči jim je padel slovenski koledar, v katerem so bile slike naših pesnikov in pisateljev. "Chi e questo?" je vprašal policist in pokazal na sliko Simona Gregorčiča. "Questo e Gregorčič, famoso rivale del nostro Dante," je odgovoril njegov tovariš, ki je bil nekoliko podkovan v literaturi. Tako je Gregorčič postal slavni Dantejev tekmeč.

Italijanski vojaški manevri ob jugoslovanski meji. Gorica, julija 1936. Letošnje vojaške vaje, ki so bile predčasno napovedane in v velikem obsegu, so vzbudile med prebivalstvom zlasti po deželi in v bližini meje, veliko razburjenje. Kljub napovedi, po kateri bi moralo vojaštvo priti na manevre že v prvi polovici junija, tega ni bilo vse do konca junija in ponekod izgleda, da ne pride niti meseca julija. Vendar je v zadnjem času prišlo nekaj poročil, iz katerih je sklepati, da z vsem pompom napovedani obsežni manevri se bodo le vršili, toda z veliko zakasnitvijo in v veliko manjšem obsegu. Iz Bovca poročajo namreč, da je v noči od 27. na 28. junija pasiralo Bovec približno 6000 vojakov, ki so odšli v obmejne predele ob Mojstrovko in na Vrščic. Istočasno so prepeljavali v pokritih avtomobilih v isto smer, v katero so vojaki odšli, razen vojaški material. Delavci, ki so bili dosedaj zaposleni pri pogozdovanju Mojstrovke, so morali takoj z delom prekiniti in oditi domov, da ne bi bili priča velikih obmejnih manevrov ali celo česa drugega. — Prav tako poročajo iz Trbiža, kamor je prišlo precej vojaštva, a ga še pričakujejo. Dalje je prišlo nekaj vojakov že v obmejne predele nad Idrijo. Dne 24. junija je prišlo v Godovič en bataljon pešadije, vojaški taborijo na pašniku blizu naselja Log, 1 km za Godovičem in ob cesti Godovič - Idrija. Tudi s Cerkljanskega poročajo, da so tjakaj že prispele vojaki, in sicer v Zakriž in v Cerklno samo, da jih pa še pričakujejo, ker jih je bilo veliko več napovedanih, kot jih je dosedaj prišlo. Zaradi teh manevrov bodo imeli naši kmetje ogromno škodo.

Utrjevanje meje. — Trst, julija 1936. — Od vseh strani prihajajo tudi letos poročila o novih delih v obmejnih utrdbah ter o nadaljevanju z letni začetimi obmejnimi napravami. Posebno pa je opaziti veliko delavnosti v dograditvi cestnega omrežja ob meji in izgleda, da so letos italijanske vojaške oblasti obrnile posebno pozornost na novo gradnjo in popravo starih cest in potov, ki so važne iz strateškega stališča. Lani, še bolj pa letos pa je opaziti, da popravljajo in razširjajo stare ceste in poti ter trasirajo nove oddelke cest, — več ali manj iz strateškega ozira zelo važne — ki vežejo ostalo cestno mrežo z mejo in se tu stikajo z jugoslovanskimi cestami in potmi. Tako so letos na vse zgodaj pričeli z delom novo trasirane ceste, ki pelje iz Ravbar komande pri Postojni do meje pri Planini, dalje novkos ceste iz Godoviča na Idrijo do malega obmejnega naselja Medvedje brdo, potem od prelaza Vrhuljica — bivša meja med Kranjsko in Primorsko, pa do vrha Škoflje, ki je tik ob meji na Cerkljanskem, iz Veharš pri Godoviču — v Mravlišče — Sp. Zavratac do meje. Vse te ceste so projektirane tako, da bodo služile predvsem avtomobilskemu prometu in so sedaj v delu. V od meje oddaljenejših predelih izvršuje ta dela vojaštvo, tik za mejo pa civilno delavstvo. Prav v zadnjem času pa so izvršile vojaške oblasti še brez števila tras za ceste tik ob meji, ki bodo deloma vodile tudi na mejo, med drugimi cesto na 1630 visok Porezen, ki se dviga nad Cerklnem in je tik ob meji.

Kobarid dobi ljudski vrt. V najkrajšem času bo končano novo vojaško pokopališče v Kobaridu. Ze lansko leto so izkopalvali okostja padlih vojakov ter jih prenašali v malih krstah iz starega na novo pokopališče. Prenos okostij so morali izvršiti Kobaridčani in okoličani, a vse brezplačno. Domače pokopališče, ki je bilo tik ob vojaškem, pa so oddaljili skoraj 1 km od prejšnjega. Na mestu, kjer sta bili prej obe pokopališči, civilno in vojaško, pa bodo uredili javni vrt, katerega pač neobhodno potrebujejo priseljenici. Za nje je vedno vsega v izobilju in tudi denarja.

Če verjamele al' pa ne

Ali veste, vi slovenski jagri, zakaj beži zajec hitreje pred belim psom kot pred črnim?

Čakajte, bom povedal, da se komu ne zaleti. Če bel pes gonj zajca, si zajec domišlja, da si je pes slekel rekel, da bi hitreje tekel, torej da ga golork lovi. In to da zajcu toliko več moči v glide.

Oče je v garaži ves zamišljen, ko bere levite svojemu Fordu, ki se je meddal marod in zahteval bolniško podporo.

Kar naenkrat prileti od hiše scm njegov sinček, ki se na vse grlo dere:

"Ata, oj ata!" "Boš tiho, pob, kaj ti nisem že stokrat rekel, da odpri usta samo tedaj, kadar te jaz kaj vprašam."

"Torej, vprašaj me hitro, ata, če je mama padla po stopnicah v klet, da ti bom lahko odgovoril."

"Miha, nesi hitro tole pismo na pošto!" ukaže žena svojemu možu.

"Kaj se tako mudi? Saj bi v takem vremenu človek niti psa ne pustil iz hiše," posreduje mož.

"Saj ti nisem rekla, da vzemi psa seboj."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maza

Sklenili smo, da se bomo ločili od njih.

In prav tedaj si prišel ti in nas napadel. Ušli smo ti in zasledovali si nas. Nismo se te bali, lahko bi bili z našimi daleč segajočimi puškami postrelili vse tvoje ljudi. Pa tega nismo storili, prizanesli smo vam. Sam si videl, da smo streljali le na konje. Pogajali smo se z vašimi ljudmi, dokazali smo jim, da smo nedolžni, in smo odšli. Enega tvojih ljudi sem zgrabil. Lahko bi ga bil zabodel ali ustrelil, pa nisem. Le kaznoval sem ga, ker me je razžalil. Torej vidiš, da smo vam prizanašali!

Pa nisi nas pustil pri miru, pripravil si nam zasedo. Ujel sem tvojega vohuna, v naših rokah je bil, pa pustili smo mu življenje. Napadel si nas, spet smo vam prizanesli.

Šel sem v vaš tabor, osvobodil sem svoja tovariša, tvoje življenje in življenje tvojih ljudi je bilo v mojih rokah, pa niti kapljice krvi nisem preli. Zasledovali ste nas, ujel sem tvojega brata, pa niti lasu mu nismo skrivili.

Premislil vse to, o šejh, pa povej, ali smo ravnali kot tvoji prijatelji ali kot tvoji sovražniki! V zahvalo za vse to pa si prišel k nam s tridimi besedami in žalitvami in mesto da bi ti nas prosil oduščanja, zahtevaš, naj te mi prosimo oduščanja, ki ti nismo nič storili!

Allah naj sodi med vami in nami! Ne bojimo se vas! Glej da si ne boš še izkusil, kakor zelo se morate vi nas bati!

Malomarno me je poslušal in vidno prezirno mi je odgovoril: "Tvoj govor je bil zelo dolg, tujec! Pa vse, kar si povedal, je neresnično in napačno!"

"Dokaži!"

"Prav lahko ti dokažem! Bejati so naši sovražniki. Bili ste v njihovi družbi, torej ste tudi vi naši sovražniki. Ko so vas moji ljudje zasledovali, ste nam postrelili konje. Ali je to prijateljstvo?"

"Ali je bilo morebiti tisto prijateljstvo, da ste nas zasledovali?"

"Udaril si me po glavi, da sem se onesvestil. Najpogumnejšega mojih ljudi si udaril v obraz in ga sunil s konja kakor nesnažno žival. Ali je to prijateljstvo?"

"Napadel si me, zato sem te udaril. In tvoj 'najpogumnejši' bojevnik me je zasramoval in žalil mojo vero, zato sem mu pokazal, da ga preziram."

"Udarec v obraz pomeni pri nas najhujšo žalitev in se da le s krvjo oprati. Razžaljeni zahteva tvojo kri."

"Ne verjamem! Moj udarec zanj pač ni bila žalitev, ampak posebna čast. Videl sem ga ob tvoji strani, ko ste nas iz zasede napadli. Če pa zahteva mojo kri, naj si pride po njo!"

"In končno si nam večer ukradel šest naših najboljših konj. Ali je to tudi prijateljstvo?"

"Vzel sem si vaše konje, ker ste nam naše postrelili."

Vsi tvoji očitki so neosnovani, druga niso kot zavijanje in potvarjanje. Naj bo dovolj prekeranja! Ni časa, pa tudi ljubi se nam ne. Povej nakratko, kaj zahtevaš! In dobil boš prav tako kratek in točen odgovor."

Prišla sva v pogajanjih končno tja, kjer nas je hotel šejh imeti. Začel je:

"Zahtevam, da pridete k nam —"

"Dalje!"

"Da nam izročite vaše konje, vaše orožje in vse drugo, kar imate —"

"Dalje!"

"Bojevniku, ki si ga razžalil, boš dal zadoščenje —"

"Dalje!"

"In potem lahko greste, kamor hočete."

"To je vse?"

"Da. Vidiš, da sem zelo milosten!"

"Kako zadoščenje bom moral dati človeku, ki praviš, da sem ga razžalil?"

"Plačal boš odškodnino, ki jo bomo šele določili. Upam, da boš pristal na naše pogoje."

"Ne."

"Ne —?"

"Prav ničesar ne dobiš. Ne ti, ampak mi edini imamo pravico zahtevati. Sicer pa je tvoja zadnja zahteva blazna. Kako naj plačam odškodnino, če ste mi že itak vse vzeli —?"

Svetujem vam, pustite nas pri miru! To bo najbolje za vas! Pomisli, da si v mojih rokah!"

"Ali me misliš umoriti —?"

"Ne bom te umoril, je življenje ti bom vzel, če bi nas Bebbehi napadli."

"Povedal sem ti že, da bi se moji ljudje strašno maščevali."

"Ne maščevali bi tvoje smrti, le sami sebe bi pogubili! Kajti mi smo bolj oboroženi ko vi."

Poglej sem, šejh Gazal Gaboja!

V tej puški je 25 krogel in v tej sta dve, tule sta dva samokresa, v vsakem je šest krogel. Tule imam dve tvoji pištoli, v vsaki sta, kakor sam veš, tudi dva strela. Torej lahko 43krat ustrelim, ne da bi bilo treba nabijati. In pomni, nobeden mojih strel ne zgreši! To si že videl. Moji tovariši niso nič slabše oboroženi. Naš tabor tule v dolinici je dobro zavarovan, skozi sotesko tamle more hkrati le eden sam človek.

Tvoji ljudje bi torej drug za drugim padli, od nas pa bi nobeden niti ranjen ne bil. Ubogaj me, poslušaj glas svojega brata! Pusti nas pri miru!"

"Ali se mi naj moji ljudje smejejo —?"

Sicer pa govoriš tako le, da bi me premotil. Kako moreš imeti toliko krogel v tisti puški? Tega ti nihče ne verjame! Prestrašil bi me rad!"

"Res je! Frankovski orožarji so boljši, mnogo boljši ko vaši. Poglej sem, pokazal ti bom svoje orožje. Sam se prepričaj!"

Razložil sem mu sestav repertirke in samokresov. V skrbeh me je gledal. Moja taktika je bila pravilna. Ni bilo prvokrat, da sem s svojim "bahanjem" rešil položaj.

"Allah akbar — Allah je velik! Allah ni samo velik, ampak tudi dobrotljiv in moder. Take puške je podaril le kristjanom, ker ve, da jih bodo uporabljali samo tedaj, če njihova potrpežljivost in prizanesljivost nič ne zaleže."

"Povej, kaj si sklenil!"

"Gospod, videl sem tvoje orožje. Izvrstno je, toda ne bojimo se ga. Pa vseeno bom milosten z vami, če mi daste, kar bom sedajle zahteval."

"Kaj pa zahtevaš?"

"Tistih šest konj, ki ste nam jih vzeli, in vranca, ki ga ti jezdiš. Razen tega mi boš dal tole puško s 25 krogelami in tisti dve pištoli, ki ima vsaka od njih šest strel, pa puško in pištolo, ki si jih vzel iz mojega sotorar. Drugega nič."

"Nobenega svojih konj ne dobiš nazaj. Obdržali jih bomo, ker ste nam naše ustrelili. Tudi vranca ne dobiš, več je vreden ko tisoč vaših konj. Svoje orožje pa sami potrebujemo in ti ga ne moremo dati."

Da pa ti pokažemo svojo popustljivost in dobrotnost, boš dobil svojo puško in pištolo nazaj, brž ko vidimo, da nas pri miru pustite."

"Pomisli tujec, kaj —!"

Umolknil je.

Zunaj je počil strel, še eden in še eden.

(Dalje prihodnjic)

1936	AUGUST	1936
Su	Mo	Di
2	3	4
5	6	7
8	9	10
11	12	13
14	15	16
17	18	19
20	21	22
23	24	25
26	27	28
29		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

AUGUST

9.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevi farmi.

16.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 S. D. Z., priredi piknik pri Zornu na 4388 Bradley Rd.

16.—Piknik Slovenske mladinske šole S. N. Doma na Močilnikarjevi farmi.

16.—Društvo Cerknisko Jezero št. 59 SDZ ima izlet na Stuškove farme.

16.—Klub slovenskih mesarjev in groceristov priredi velik izlet na Pintarjeve farme.

16.—Šola S. N. Doma na St. Clair Ave. ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

16.—Buckeye Lodge, No. 60 SDZ, Lorain, O., priredi piknik na Kosovi farmi na Seneca Rd.

23.—Piknik društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ na Pintarjevi farmi.

30.—Podružnica št. 32 S. D. Z. obhaja 7-letnico obstanka v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

SEPTEMBER

6.—Srbski kulturni vrt, poslala Njogoša in koncert v avditoriju S. N. Doma.

6.—Zaključek sezone in piknik za vse znance in prijatelje na Stuškovi farmi.

8.—Pričetek konvencije J. S. K. Jednote in avditoriju S. N. Doma.

13.—Pevski zbor "Cvet" priredi vinsko trgatavo v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

13.—Skupna društva fare sv. Kristine priredi piknik na špekotivih prostorih.

20.—Proslava 5-letnice, ples in splošna zabava, podružnice št. 49 SZZ.

27.—Društvo St. Clair Grove št. 98 W. C. priredi proslavo 20-letnice svojega obstanka v S. N. Domu na St. Clair Ave.

OKTOBER

3.—Podružnica št. 50 SZZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

4.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

10.—Klub O-Pal, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

11.—Skupna društva Slovenske Dobrodelne Zveze v Lorainu priredijo koncert v S. N. Domu v Lorainu.

16.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. D.

17.—Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ, plesna prireditev v avditoriju S. N. Doma.

24.—Društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

25.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

31.—Društvo Vodnikov Venec št. 147 SNPJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

8.—Samostojni pevski zbor Zarja priredi opero v avditoriju S. N. Doma.

8.—Pevski zbor "Cvet" priredi koncert v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

14.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, prireditev v avditoriju S. N. Doma.

15.—Collinwood Hive 283, T. M., banket ob priliki 20-letnice v S. D. Domu na Waterloo Rd.

21.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

22.—Koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

22.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

22.—Podružnica št. 41 SZZ obhaja šestletnico obstanka s proslavo v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd.

25.—Interlodge liga, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

28.—Carniola Tent št. 1288, The Maccabees, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

29.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. Doma.

DECEMBER

20.—Slovenska mladinska šola S. N. D. priredi božičnico šole v avditoriju S. N. Doma.

20.—Novi pevski zbor Slovan priredi svoj prvi koncert in ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.

JANUAR

2.—Društvo Napredne Slovence št. 137 SNPJ imajo plesno veselico v avditoriju S. N. D.

9.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

13.—Klub društev S. N. Doma, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Obletnica S. N. Doma. Proslava v avditoriju S. N. D.

23.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ proslavi obletnico v avditoriju S. N. Doma.

31.—Carniola Tent št. 1288 T. M., proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

FEBRUAR

6.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

7.—Dramsko društvo Ivan Cankar ima predstavo v avditoriju S. N. D.

MARČ

21.—Jugoslovanski Pasijonski klub, predstava v avditoriju S. N. Doma.

28.—Prosvetni klub S. N. Doma, šolska prireditev v avditoriju S. N. Doma.

APRIL

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranah Slovenskega Doma na Holmes Ave.

Iznajdljive glavice

Družina Kubat iz Portlanda, Oregon, jo je pogruntala, kako jim lahko služi železniški vozni listek na ulični železnici po trikrat na dan. Kredit za to briljantno idejo gre Urbanu Kubatu, ki je star 19 let in ki hodi na delo precej daleč od doma. Zjutraj on prvi zapusti hišo. Zdoma gre, nesoč seboj domačega goloba, v žepu pa tedenski vozni listek. Ko se pripelje na konec ulične kare, priveže vozni listek golobu pod peruti in ga izpusti.

V tem sedli doma pri zajtrku oče Kubat, ki ve, da bo vsak trenutek priletel domov golob in mu prinesel sinov vozni listek. Res, golob je kmalu na verandi. Oče Kubat mu odvzame vozni listek in gre na vogal, da počaka ulično karo. S seboj vzame tudi goloba. Ko stopi na koncu voznje z ulične kare, zopet priveže listek golobu pod peruti.

Zdaj je pa mama Kubat na vrsti. Golob je priletel zopet zvesto domov z voznim listkom, katerega mu odvzame mama Kubat, da se lahko odpelje z ulično karo, ko nese kosilo sinu in možu. S tem listom se pelje mama Kubat zopet domov, mož in sin morata pa za vožnjo domov plačati vozno, ker golob ne zna poti zdoma, ampak samo domov.

Precej si s tem prihranijo in nihče jim nič ne more.

Kako kuje življenje...

Čudaško življenje bogate starke

Najbolj čudaška žena v državi Maine je oni dan dokončala svojo pot življenja. Policija je vdrla v njeno stanovanje v Rocklandu in našla Lucy Farnsworth mrtvo na tleh. Zdravnik je rekel, da je umrla za srčno napako. V nekaj dneh bi bila stara 97 let. Bila je poznana kot jako bogata ter se meni, da je zapustila več kot milijon dolarjev. Vendar je vedno živela jako revno.

Z njeno materjo je njena rodbina izumrla. Bila je ena izmed šestih otrok v družini, toda vsi so umrli brez potomcev. Živela je v hiši, katero je sezidal njen oče in ki je bila nekdanja krasna palača. Toda starica je ni popravljala in hiša je razpadala. Krasni in bogati zastori so segnili in padli na tla, kjer jih ni nihče pobral. Prahu in blata se je nabralo po tleh za več palcev. Končno je živela samo še v dveh sobah te velike hiše. Drugo pa je ostalo vse prazno.

Nihče ne ve natančno, koliko je bila starica vredna. Pred nekaj leti je neka newyorška banka oglašala, da se naj zgleda neka Lucy Farnsworth za svojo vlogo, ki znaša \$2,500. Očitvidno je starica pozabila nanjo. V Rocklandu je starica lastovala tri bloke na Main stritu in več hiš na drugih cestah. Poleg tega je lastovala še nekaj farm, par kamnolomov in številno lotov.

Nikdar ni najela kake pomoči. V njeni hiši ni bilo niti elektrike. Sosedje so jo videli s sobo, noseč v roki petrolejko. Nekoč jo je našla soseda na tleh, vso polito s petrolejem. Padla je na tla, ko je nalivala svetilko. Ko jo je soseda dvignila, je starica vpila: "Le zakaj me ljudje ne pustijo v miru! Vedno kdo škili name!"

Nekoč je naročila v mesnici za pet centov mesa za marčo. Toda kmalu zatem je naročilo preklicala, češ, da je medtem mačka ujela goloba. Večkrat je prišla v mesnico in prosila za kosček mesa, rekoč, da bo za mačko, dasiravno so vsi vedeli, da nima nobene mačke v hiši. Hišo, v kateri je prebivala, je podedovala po svojem bratu. Toda ker je ni nikdar popravljala, so bile končno že same razvaline, brez vsake vrednosti. Njena sestra ji je zapustila hišo v Bostonu. Pa ni šla niti pogledat hiše. Nekoč se je pripeljal pred to hišo velik truk in naložili so vse, kar je bilo kaj vrednosti. Nihče ni vedel, kdo so bili ti ljudje.

Za to hišo so ji ponudili \$30,000, toda je ni hotela prodati. Za hišo na Main stritu ji je nekdo ponudil \$29,000, čeprav hiša ni bila vredna več kot \$200, pa je bil toliko več vreden lot. Toda starica ni hotela slišati o kupčiji. Ker so hiše razpadale, jih je mestna oblast več podrla. Toda za zemljišča je stalno plačala davek.

Nekoč se je sprla s sosedom, pa mu je napravila 12 čevljev visok plot ob hiši. Končno se je dala pregovoriti, da ga je odrezala na šest čevljev.

Ko je eden njenih bratov umrl, ji je ta zapustil tudi vse konje. V oporoki je označil, da mora ostati do svoje smrti tudi konjski hlapec, ki je skrbel za konje in ki je bil nekoliko pohabljen. Luy mu je dovolila, da je spal v hlevu in mu je tudi dajala živež. V kratkem času so pa vsi konji poginili in ljudje so tudi govorili, da hlapec ne daje dovolj hrane. Zdravstvena oblast je preiskovala, toda ona je trdila, da mu daje hrano. Oblast je pa odločila, da se ga pošlje v sirotišnico. Dobili so ga v hlevu,

globoko zakopanega v senu. Okrog je bilo vse polno ogledanih kosti, toda nobene posode. Zgledalo je, kot bi bil to brlog lačnih volkov. V razcapani obleki je imel vse polno nadležnega mrčesa. Predno so ga mogli sleči, jim je v rokah umrl.

Lucy Farnsworth je bila vedno čedno oblečena, toda njena obleka je bila kupljena še pred 50 leti. Vsaj krog je tako kazal. Kljub visoki starosti je lahko brala brez očal.

Nek finančnik jo je nekoč prosil \$25,000 na posodo, proti dobri varščini seveda. Šla je v svojo spalnico, prinesla star čevljev in rekla finančniku, naj vzame iz čevlja tistih \$25,000. Finančnik je pozneje pripovedoval, da je še precej "drobiža" ostalo v čevlju. Čudno je, da ni bilo pri nji nikdar vloženo, ali da bi jo kdo umoril in ji pobral denar, čeprav je bilo splošno znano, da iz vseh knjig v njeni knjižnici gledajo ven bankovci.

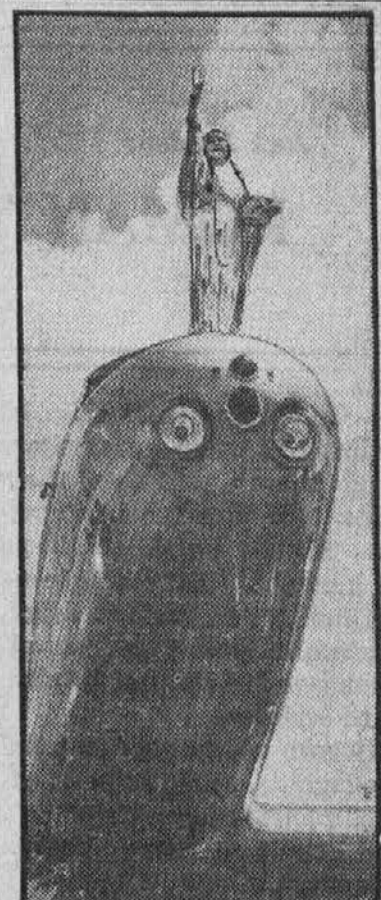
Njen oče je bil rojen v Waldobro leta 1815. Ustanovil je neko vodovodno družbo in skozi 25 let je imel vsak dan \$100.00 dohodkov. Vse to veliko premoženje bo zdaj zasegla vlada, ker ni nobenih sorodnikov in tako je starica skoparila in živela v največji revščini za druge, mesto da bi si v življenju privoščila vsaj dostojno življenje in storila svojemu bližnjemu kaj dobrega, da bi ji bil vsaj kdo na svetu hvaležen.

USODA GLEDALISKE LEPTICE

Pred neko londonsko gledališče hodi vsak večer prodajati vžigalice stara žena, katera s tresočo roko obiskovalcem gledališča ponuja svoje blago v nakup. Dolgo časa nihče ni vedel, kdo je ta stara reva. Končno pa so le ugotovili, da je starica nekdanja sloveča gledališka lepotica in operetna igralka, katera je pred mnogo leti prav v tem gledališču slavila svoje zmagovalje. Pisala se je Katarina Fotes, danes pa ji vsi pravijo le "stara Katra."

Usoda te gledališke zvezde je tale: Kot mlado dekle je prišlo z dežele v London, kjer je iskala svojo srečo. Ker je bila nenavadno lepa, se ji je končno le posrečilo, da je bila nastavljena v tem gledališču, ki se imenuje "Gaiety." Po svoji lepoti in igralskih zmognostih je kmalu zaslovela po vsem Londonu. Zaslužila je velike denarje, kateri ji pa niso prav nič teknil, ker je vse zaigrala. Strašno se je namreč udala igranju hazardnih iger. Nekoč na primer v Monte Carlu, je en sam večer zaigrala celih 25000 funtov. Ne da bi si bila belila glavo zaradi velikih izgub, je korajžno naprej igrala, dokler ni zaigrala vsega svojega premoženja in zdravja. Ko je nazadnje obolela je bila ob vse. Nekaj časa so jo podpirali njeni prijatelji, ki so upali, da bo Katarina kmalu toliko ozdravela, da bo zopet lahko igrala. Toda njena bolezen se ni izboljšala in Katarina ni nikdar več mogla igrati. Nazadnje so jo vsi zapustili in reva je ostala brez vseh sredstev. Nekaj časa si je služila svoj kruh s tem, da je hodila s potujočimi gledališkimi družbami po deželi ter služila za suflerko. Kot obnemogla starica se je vrnila v London, kjer sedaj pred istim gledališčem, v katerem je nekoč žela največjo slavo, prodaja vžigalice.

Kadar obiščete jezersko razstavo, ne pozabite se ustaviti v gostilni "Ljubljana."

Indijanska princeza Shemah izročila v promet enega največjih ameriških aeroplanov.

DNEVNE VESTI

Nesreča na Michigan-skem jezeru

Chicago, Ill., 31. julija. — Sodni se da se je utopilo šestnajst mož, ko se je prevrnila na razburkanih vodah Michigan-skega jezera motorna ladja Material Service. Nesreča se je primerila štiri mljke od Chicaga.

Sedem mož posadke je bilo rešenih, petnajst nadaljnih pa se smatra za mrtve.

Anglija zgradi ogromen nov parnik

London, 31. julija. — Angleška nižja zbornica je z velikim veseljem pozdravila izjavo M. H. Morrisona, tajnika angleške zakladnice, ki je naznanil, da bo ladjedelnica John Brown & Co., v Clydebanku zgradila nov super-parnik, ki bo še večji kot je parnik "Queen Mary."

Parnik, ki bo nosil ime "King George V.," bo imel 83,000 ton tonaze, dočim jih ima parnik Queen Mary samo 80,000. Z graditvijo se bo pričelo koncem avgusta, parnik bo pa splovljen koncem leta 1937.

Francoski natakariji za odpravo napitnine

Borde

Jack London:

ROMAN TREH SRC

— Tu sploh ni treba vžigalic! Votlina ima svojo razsvetljavo — od zgoraj prihaja luč, — skrita, toda prava dnevna svetloba. Ti stari divjaki so bili pa res korenjaki. Prav nič se ne bom čudil, če najdemo tu dvigalo, mrzlo in vročo vodo, centralno kurjavo in šveda kot hišnika. Nu na svidenje!

Njegovo telo in noge so takoj nato izgini, potem se je pa začel od znotraj njegov glas:

— Pridita za menoj! Votlina je čudovita!

— Zdaj pa priznajte: mar niste zadovoljni, da ste me vzeli s seboj? — se je zasmejala Leoncie, stoječ kraj mladeničev v votlini, ki jo je izklesala spretna roka iz skale. Kmalu so se njihove oči privadile tajinstvenemu mraku tako, da so vse videli. — Najprej moram ugotoviti, da sem našla oči jaz in da se imata tudi za usta zahvaliti meni. Če bi me ne vzela s seboj, je zelo verjetno, da bi šla mimo te skale ter se vedno bolj oddaljevala od cilja.

— Toda tu je vse prazno, kakor v pustini, — je pripomnila takoj.

— Naravno, — je dejal Henry. — To je šele predsoba. Saj plemo Maya ni moglo biti tako nepredvidno, da bi skrilo zaklad,

Tukaj vidite filmsko igralko Gertrude Michael, ki pravi, da bo v jeseni zelo v modi take vrste obleka, obšita s perzijsko kožuvinno in ki spominja na kozaško obleko.

ki je spravlil conquistadorje ob pamet, kar tu pred nosom pohlepni tujcev. Stavim glavo, da smo prav tako daleč od cilja, kakor če bi bili še v San Antoniu.

Hodnik, kamor so krenili, je bil širok kakih petnajst čevljev, o višini se pa sploh ni dalo soditi. Dobrih sto korakov so imeli že za seboj, ko se je hodnik nenkrat zožil ter obrnil na desno. Potem je zavil zopet na levo in stopili so v drugo večjo podzemno jamo.

Tudi tu je vladal tajinstven mrak. Francis, ki je šel spredaj, se je tako nepričakovano ustavil, da sta se Leoncie in Henry zaletela vanj. Vsi trije so se ustavili. Leoncie je stala med obema Morganoma in tako so nepremično gledali na hodnik pred seboj, kjer so stale dolge vrste mumij in balzamiranih trupel.

Kakor Egipčani, tako je znalo tudi plemo Maya balzamirati in mumificirati trupla, — je dejal Henry tiho. Pogled na nepokopane mrličje, ki so stali tu pod zemljo in zrlj pred se s svojimi mrtvimi očmi, ga je tako presunil, da si ni upal glasno govoriti.

Vsi mrtveci so bili v starinskih evropskih oblačilih. Na njihovih izsušenih obrazih so se poznale poteze bele rase. Kakor v življenju, tako so nosili tudi po smrti prepele obleke conquistadorjev in angleških piratov. Dva sta bila v zarjavelih vojnih opreah. Nekateri mrtveci so imeli opasane meče, drugi pa kratka bodala. Bili so tudi

Ameriški justični departement je dal zapreti, bivšega častnika v ameriški mornarico, Johna S. Farnswortha, ki je obtožen, da je izdajal Japoncem načrte ameriške mornarice.

Na Japonskem sedaj trenirajo pse na plinske maske. V slucaju, da bi glavno mesto Tokijo napadle zračne flote, bi se ti psi uporabili za prenašanje depeš in zdravil.

taki, ki se jim je poznalo, da so umrli v nepopisni grozi pred mogočnim sovražnikom. Se po smrti so krčevito stiskali meče. Za pasom je imel vsak mrtvec veliko starinsko pištolo.

— Stari svečenik je imel prav, — je zašepetal Francis. — Vsi, ki so skušali priti sem, so plačali svoj pogum z glavo, in zdaj stoji tu kakor glasen memento drugim, ki bi hoteli priti do zaklada. Poglejta! Ali ni ta dečko do pičice podoben Iberiju?

— A oni-le je podoben prebivalcu Devonshira, — je zašepetal v odgovor Henry. — Stavim vse stare groše, da je ustrelil na prepovedanem lovišču jelena in pobegnil na Špansko, da se reši kraljeve jeze.

— Brrr! — je zadržala Leoncie in se stisnila k svojima spremljevalcema. — Svetinja plemena Maya diše po smrti in onem svetu. Poleg tega je pa tak način osvete zloben in zaničljiv. Tisti, ki so hoteli ukrasti zaklad, ga morajo zdaj vse večne čase čuvati.

Nobenega ni mikalo, da bi nadaljeval pot. Našemu postavu davno umrlih iskalcev zaklada so jim vzele ves pogum. Henry je postal celo sentimental.

— Do te strašne grobnice so prišli ti iskalci zlata prve dni po odkritju Amerike, — je spregovoril Henry zamišljeno. — Kakor psi divjačino, so vohali ti ljudje zlato. Zaklada sicer niso mogli odnesti, vendar so ga pa izsledili. Vsa čast vam, pirati in conquistadorji! Pozdravljeni, galantni pustolovci davne preteklosti! Vaši nosovi so duhali zlato na ogromni razdalji in vaša srca so hrepnela po njem ne glede na nevarnost.

— Da, — je pritrdil Francis ter potegnil Henryja in Leoncie za seboj, da čim prej pridejo iz strašne grobnice. — Sam blagorodni sire Henry Morgan bi moral biti tu kot poveljnik teh mrtvecev.

Previdno so se napotili dalje in kmalu je hodnik znova zavil v drugo stran. Predno so pa pustili za seboj v dveh dolgih vrstah stoječe mumije, se je Henry ustavil in pokazal na enega izmed mrtvecev, rekoč:

— Ne vem, kako je s sirom Henryjem, toda Alvareza Torresu imamo tu. Pod špansko čelado, v srednjeveški španski obleki in z velikim španskim mečem v koščeni roki je stala pred njimi mumija, čije izsušeno lice je presenetljivo spominjalo na obraz Alvareza Torresu. Leoncie je prestrašeno vzkliknila, odskočila in se prekrizala. Sirota se je mumije z znanim obrazom tako ustrašila, da je omahnila. Francis jo je prestregel in izročil v varstvo Henryja, sam je pa stopil k mumiji ter otipal s prsti njena lica, ustnice in čelo. Nato se je zadovoljno zasmeljal.

— Rad bi, da bi bil Alvarez Torres tako mrtev, kakor je mr-

tev ta-le gentleman. Vendar pa ni dvoma, da je roditelj subjekt pradedu Alvareza Torresu, — seveda prej, predno je nastopil svojo zadnjo službo kot častna straža pri sveti zakladnici, plemena Maya.

Drhte je šla Leonci mimo strašne postave. Stranski hodnik je bil tako temen, da je moral Henry, ki je šel spredaj, neprestano zažigati vžigalice.

— Halo! se je začel njegov glas. — Oglejta si to-le čudo tehnik! Poglejta, kako krasno je izklesan ta-le kamen!

Od spredaj je padala na hodnik dnevna svetloba tako, da so bile vžigalice odveč. V dolbino je pokrivala napol skala. Nedvomno je tvorila skala umetna vrata stenske vdolbine, zakaj bila je tako spretno izklesana, da je točno odgovarjala odprtini.

— Stavim glavo, da je poginil oče našega starčka baš tu! — je vzkliknil Francis. — Znaša mu je bila tajna, s pomočjo katere se je dala skala odvaliti. Kakor vidita, jo je bil napol že odvalil. . .

— Grom in strela! — ga je prekinil Henry in pokazal na dele okostnjaka, ki so bili raztreseni po tleh. — To-le so najbrž njegovi ostanki. Mož je našel tu smrt pozneje, sicer bi bil tudi on med mumijami. Najbrž je bil pred nami zadnji, ki ga je zanesla usoda v ta brlog.

— Stari svečenik je pravil, da je pripeljal njegov oče sem ljudi

iz doline, — je pripomnila Leoncie.

— Dejal je tudi, — je omenil Francis, — da se ni nihče vrnil. Ta čas je našel Henry lobanjo. Z vžigalico v roki je pokazal svojo najdubo Francisu in Leoncii. Na lobanji so se poznali sledovi udarca z mečem ali sekiro. Poleg tega je bila zadaj tudi prestreljena. Henry jo je stresel. V lobanji je nekaj zaropotalo in kmalu je padla iz nje krogla. Francis jo je ogledal.

— Iz pištote srednjeveškega viteza, — je izjavil. — Smodnik je bil slab ali pa moker, ker je streljal napadalec od blizu, pa vendar krogla ni prebila lobanje. Lobanji se pa pozna, da jo je nosil domačin.

Zopet so zavili na desno in stopili v majhno, lepo razsvetljeno dvorano, izsekano iz ogromne skale. Visoko v steni je bilo z navpičnimi kamenitimi ploščami zamreženo okno, skozi katero je padala v dvorano motna dnevna svetloba. Tla so bila posuta s človeškimi kostmi. Francis je po lobanjah takoj spoznal, da so bili mrtveci Evropci. Med okostnjaki so ležale puške, pištote, noži in sekire.

— Vse kaže, da so prišli iskalci zaklada do te dvorane, — je dejal Francis, — in so najbrž hoteli piti za medvedovo kožo, predno je bil medved ubit. Škoda, da ni tu starčka, ki bi lahko videl, kaj se je zgodilo z njegovim očetom.

— Kaj pa, če je del iskalcev ostal pri življenju, pobral zaklad in odnesel pete — je vprašal Henry.

Toda tihi hip je opazil Francis, ki se je obrnil od teh gnusnih okostnjakov, nekaj, kar ga je prisililo, da je takoj odgovoril:

— Nikakor ne! Kar oglej si dragulje v teh očeh. Pravi rubini, ali pa rubina sploh nikoli nisem videl.

Henry in Leoncie sta se ozrla in zagledala iz kamna izklesano

sedečo žensko postavo, ki je gledala, kakor bi hotela vprašati, kaj hočejo. Usta je imela široko odprta. Ta usta so bila tako velika, da je bil ves obraz podoben strašni karikaturi. Kraj nje je sedela iz skale izklesana moška postava, ki je bila še strašnejša in ostudnejša. Eno uho je bilo normalno, drugo pa ogromno in ostudno, kakor ženska usta.

— Prelestna dama, človek bi se kar zaljublil. Nedvomno imamo pred seboj boginjo Chio, — se je nasmehnil Henry. — Kdo neki je ta gentleman, ki sedi pri nji s slonovimi uhlji in zelinimi očmi?

— Ubij me, če vem! — se je zakrohotal Francis. — Pač pa vem, da so zelene oči tega dolgouha največji topazi, kar sem

jih kdaj videl v resnici in v sanjah. Teh draguljev sploh ni treba ceniti po karatih. Lesketati se morajo v kraljevski kroni ali pa nikjer.

— Toda dva rubina in dva topaza še ne moreta tvoriti vsega zaklada plemena Maya, pa naj bosta še tako velika, — je pripomnil Henry. — Stojimo tik pred zakladnico, toda ključa nimamo. . .

— Ima ga seveda stari svečenik, ki čepi s svojimi vozli v počem pesku, — je dejala Leoncie. Razen teh dveh kipov in okostnjakov je dvorana prazna.

— Rekoč se je približala moškemu kipu in ga začela od vseh strani ogledovati. Najbolj jo je zanimalo ogromno uho. Pokazala je nanj, rekoč:

— Vse kaže, da so prišli iskalci zaklada do te dvorane, — je dejal Francis, — in so najbrž hoteli piti za medvedovo kožo, predno je bil medved ubit. Škoda, da ni tu starčka, ki bi lahko videl, kaj se je zgodilo z njegovim očetom.

— Kaj pa, če je del iskalcev ostal pri življenju, pobral zaklad in odnesel pete — je vprašal Henry.

Toda tihi hip je opazil Francis, ki se je obrnil od teh gnusnih okostnjakov, nekaj, kar ga je prisililo, da je takoj odgovoril:

— Nikakor ne! Kar oglej si dragulje v teh očeh. Pravi rubini, ali pa rubina sploh nikoli nisem videl.

Henry in Leoncie sta se ozrla in zagledala iz kamna izklesano

sedečo žensko postavo, ki je gledala, kakor bi hotela vprašati, kaj hočejo. Usta je imela široko odprta. Ta usta so bila tako velika, da je bil ves obraz podoben strašni karikaturi. Kraj nje je sedela iz skale izklesana moška postava, ki je bila še strašnejša in ostudnejša. Eno uho je bilo normalno, drugo pa ogromno in ostudno, kakor ženska usta.

— Prelestna dama, človek bi se kar zaljublil. Nedvomno imamo pred seboj boginjo Chio, — se je nasmehnil Henry. — Kdo neki je ta gentleman, ki sedi pri nji s slonovimi uhlji in zelinimi očmi?

— Ubij me, če vem! — se je zakrohotal Francis. — Pač pa vem, da so zelene oči tega dolgouha največji topazi, kar sem

jih kdaj videl v resnici in v sanjah. Teh draguljev sploh ni treba ceniti po karatih. Lesketati se morajo v kraljevski kroni ali pa nikjer.

— Toda dva rubina in dva topaza še ne moreta tvoriti vsega zaklada plemena Maya, pa naj bosta še tako velika, — je pripomnil Henry. — Stojimo tik pred zakladnico, toda ključa nimamo. . .

— Ima ga seveda stari svečenik, ki čepi s svojimi vozli v počem pesku, — je dejala Leoncie. Razen teh dveh kipov in okostnjakov je dvorana prazna.

— Rekoč se je približala moškemu kipu in ga začela od vseh strani ogledovati. Najbolj jo je zanimalo ogromno uho. Pokazala je nanj, rekoč:

— Vse kaže, da so prišli iskalci zaklada do te dvorane, — je dejal Francis, — in so najbrž hoteli piti za medvedovo kožo, predno je bil medved ubit. Škoda, da ni tu starčka, ki bi lahko videl, kaj se je zgodilo z njegovim očetom.

— Kaj pa, če je del iskalcev ostal pri življenju, pobral zaklad in odnesel pete — je vprašal Henry.

Toda tihi hip je opazil Francis, ki se je obrnil od teh gnusnih okostnjakov, nekaj, kar ga je prisililo, da je takoj odgovoril:

— Nikakor ne! Kar oglej si dragulje v teh očeh. Pravi rubini, ali pa rubina sploh nikoli nisem videl.

Henry in Leoncie sta se ozrla in zagledala iz kamna izklesano

sedečo žensko postavo, ki je gledala, kakor bi hotela vprašati, kaj hočejo. Usta je imela široko odprta. Ta usta so bila tako velika, da je bil ves obraz podoben strašni karikaturi. Kraj nje je sedela iz skale izklesana moška postava, ki je bila še strašnejša in ostudnejša. Eno uho je bilo normalno, drugo pa ogromno in ostudno, kakor ženska usta.

— Prelestna dama, človek bi se kar zaljublil. Nedvomno imamo pred seboj boginjo Chio, — se je nasmehnil Henry. — Kdo neki je ta gentleman, ki sedi pri nji s slonovimi uhlji in zelinimi očmi?

— Ubij me, če vem! — se je zakrohotal Francis. — Pač pa vem, da so zelene oči tega dolgouha največji topazi, kar sem

jih kdaj videl v resnici in v sanjah. Teh draguljev sploh ni treba ceniti po karatih. Lesketati se morajo v kraljevski kroni ali pa nikjer.

— Toda dva rubina in dva topaza še ne moreta tvoriti vsega zaklada plemena Maya, pa naj bosta še tako velika, — je pripomnil Henry. — Stojimo tik pred zakladnico, toda ključa nimamo. . .

— Ima ga seveda stari svečenik, ki čepi s svojimi vozli v počem pesku, — je dejala Leoncie. Razen teh dveh kipov in okostnjakov je dvorana prazna.

— Rekoč se je približala moškemu kipu in ga začela od vseh strani ogledovati. Najbolj jo je zanimalo ogromno uho. Pokazala je nanj, rekoč:

— Vse kaže, da so prišli iskalci zaklada do te dvorane, — je dejal Francis, — in so najbrž hoteli piti za medvedovo kožo, predno je bil medved ubit. Škoda, da ni tu starčka, ki bi lahko videl, kaj se je zgodilo z njegovim očetom.

— Kaj pa, če je del iskalcev ostal pri življenju, pobral zaklad in odnesel pete — je vprašal Henry.

Toda tihi hip je opazil Francis, ki se je obrnil od teh gnusnih okostnjakov, nekaj, kar ga je prisililo, da je takoj odgovoril:

— Nikakor ne! Kar oglej si dragulje v teh očeh. Pravi rubini, ali pa rubina sploh nikoli nisem videl.

— Vse kaže, da so prišli iskalci zaklada do te dvorane, — je dejal Francis, — in so najbrž hoteli piti za medvedovo kožo, predno je bil medved ubit. Škoda, da ni tu starčka, ki bi lahko videl, kaj se je zgodilo z njegovim očetom.

— Kaj pa, če je del iskalcev ostal pri življenju, pobral zaklad in odnesel pete — je vprašal Henry.

Toda tihi hip je opazil Francis, ki se je obrnil od teh gnusnih okostnjakov, nekaj, kar ga je prisililo, da je takoj odgovoril:

— Nikakor ne! Kar oglej si dragulje v teh očeh. Pravi rubini, ali pa rubina sploh nikoli nisem videl.

Henry in Leoncie sta se ozrla in zagledala iz kamna izklesano

sedečo žensko postavo, ki je gledala, kakor bi hotela vprašati, kaj hočejo. Usta je imela široko odprta. Ta usta so bila tako velika, da je bil ves obraz podoben strašni karikaturi. Kraj nje je sedela iz skale izklesana moška postava, ki je bila še strašnejša in ostudnejša. Eno uho je bilo normalno, drugo pa ogromno in ostudno, kakor ženska usta.

— Prelestna dama, človek bi se kar zaljublil. Nedvomno imamo pred seboj boginjo Chio, — se je nasmehnil Henry. — Kdo neki je ta gentleman, ki sedi pri nji s slonovimi uhlji in zelinimi očmi?

— Ubij me, če vem! — se je zakrohotal Francis. — Pač pa vem, da so zelene oči tega dolgouha največji topazi, kar sem

jih kdaj videl v resnici in v sanjah. Teh draguljev sploh ni treba ceniti po karatih. Lesketati se morajo v kraljevski kroni ali pa nikjer.

— Toda dva rubina in dva topaza še ne moreta tvoriti vsega zaklada plemena Maya, pa naj bosta še tako velika, — je pripomnil Henry. — Stojimo tik pred zakladnico, toda ključa nimamo. . .

— Ima ga seveda stari svečenik, ki čepi s svojimi vozli v počem pesku, — je dejala Leoncie. Razen teh dveh kipov in okostnjakov je dvorana prazna.

— Rekoč se je približala moškemu kipu in ga začela od vseh strani ogledovati. Najbolj jo je zanimalo ogromno uho. Pokazala je nanj, rekoč:

— Vse kaže, da so prišli iskalci zaklada do te dvorane, — je dejal Francis, — in so najbrž hoteli piti za medvedovo kožo, predno je bil medved ubit. Škoda, da ni tu starčka, ki bi lahko videl, kaj se je zgodilo z njegovim očetom.

— Kaj pa, če je del iskalcev ostal pri življenju, pobral zaklad in odnesel pete — je vprašal Henry.

Toda tihi hip je opazil Francis, ki se je obrnil od teh gnusnih okostnjakov, nekaj, kar ga je prisililo, da je takoj odgovoril:

— Nikakor ne! Kar oglej si dragulje v teh očeh. Pravi rubini, ali pa rubina sploh nikoli nisem videl.

Henry in Leoncie sta se ozrla in zagledala iz kamna izklesano

sedečo žensko postavo, ki je gledala, kakor bi hotela vprašati, kaj hočejo. Usta je imela široko odprta. Ta usta so bila tako velika, da je bil ves obraz podoben strašni karikaturi. Kraj nje je sedela iz skale izklesana moška postava, ki je bila še strašnejša in ostudnejša. Eno uho je bilo normalno, drugo pa ogromno in ostudno, kakor ženska usta.

— Prelestna dama, človek bi se kar zaljublil. Nedvomno imamo pred seboj boginjo Chio, — se je nasmehnil Henry. — Kdo neki je ta gentleman, ki sedi pri nji s slonovimi uhlji in zelinimi očmi?

— Ubij me, če vem! — se je zakrohotal Francis. — Pač pa vem, da so zelene oči tega dolgouha največji topazi, kar sem

jih kdaj videl v resnici in v sanjah. Teh draguljev sploh ni treba ceniti po karatih. Lesketati se morajo v kraljevski kroni ali pa nikjer.

— Toda dva rubina in dva topaza še ne moreta tvoriti vsega zaklada plemena Maya, pa naj bosta še tako velika, — je pripomnil Henry. — Stojimo tik pred zakladnico, toda ključa nimamo. . .

— Ima ga seveda stari svečenik, ki čepi s svojimi vozli v počem pesku, — je dejala Leoncie. Razen teh dveh kipov in okostnjakov je dvorana prazna.

— Rekoč se je približala moškemu kipu in ga začela od vseh strani ogledovati. Najbolj jo je zanimalo ogromno uho. Pokazala je nanj, rekoč:

— Vse kaže, da so prišli iskalci zaklada do te dvorane, — je dejal Francis, — in so najbrž hoteli piti za medvedovo kožo, predno je bil medved ubit. Škoda, da ni tu starčka, ki bi lahko videl, kaj se je zgodilo z njegovim očetom.

— Kaj pa, če je del iskalcev ostal pri življenju, pobral zaklad in odnesel pete — je vprašal Henry.

Toda tihi hip je opazil Francis, ki se je obrnil od teh gnusnih okostnjakov, nekaj, kar ga je prisililo, da je takoj odgovoril:

— Nikakor ne! Kar oglej si dragulje v teh očeh. Pravi rubini, ali pa rubina sploh nikoli nisem videl.

Henry in Leoncie sta se ozrla in zagledala iz kamna izklesano

sedečo žensko postavo, ki je gledala, kakor bi hotela vprašati, kaj hočejo. Usta je imela široko odprta. Ta usta so bila tako velika, da je bil ves obraz podoben strašni karikaturi. Kraj nje je sedela iz skale izklesana moška postava, ki je bila še strašnejša in ostudnejša. Eno uho je bilo normalno, drugo pa ogromno in ostudno, kakor ženska usta.

— Prelestna dama, človek bi se kar zaljublil. Nedvomno imamo pred seboj boginjo Chio, — se je nasmehnil Henry. — Kdo neki je ta gentleman, ki sedi pri nji s slonovimi uhlji in zelinimi očmi?

— Ubij me, če vem! — se je zakrohotal Francis. — Pač pa vem, da so zelene oči tega dolgouha največji topazi, kar sem

jih kdaj videl v resnici in v sanjah. Teh draguljev sploh ni treba ceniti po karatih. Lesketati se morajo v kraljevski kroni ali pa nikjer.

— Toda dva rubina in dva topaza še ne moreta tvoriti vsega zaklada plemena Maya, pa naj bosta še tako velika, — je pripomnil Henry. — Stojimo tik pred zakladnico, toda ključa nimamo. . .

— Ima ga seveda stari svečenik, ki čepi s svojimi vozli v počem pesku, — je dejala Leoncie. Razen teh dveh kipov in okostnjakov je dvorana prazna.

— Rekoč se je približala moškemu kipu in ga začela od vseh strani ogledovati. Najbolj jo je zanimalo ogromno uho. Pokazala je nanj, rekoč:

— Vse kaže, da so prišli iskalci zaklada do te dvorane, — je dejal Francis, — in so najbrž hoteli piti za medvedovo kožo, predno je bil medved ubit. Škoda, da ni tu starčka, ki bi lahko videl, kaj se je zgodilo z njegovim očetom.

— Kaj pa, če je del iskalcev ostal pri življenju, pobral zaklad in odnesel pete — je vprašal Henry.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest, da je previdna s svetimi zakramenti za vedno v Gospodu zaspala naša preljubljena in nikdar pozabljena mati

Mary Jelenic

ROJENA JELENIC

ki je po kratki bolezni v bolnišnici preminula dne 9. julija 1936 v starosti 50 let. K večnemu počitku smo jo položili dne 13. julija 1936 na Calvary pokopališče.

Tem potom se iskreno zahvalimo Rev. Andrew Andreyu za opravljene cerkvene pogrebne obrede. Prisrčna hvala vsem onim, ki so položili krasne vence na krto pokojne, vsem, ki so darovali za svete maše in vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno pri pogrebu.

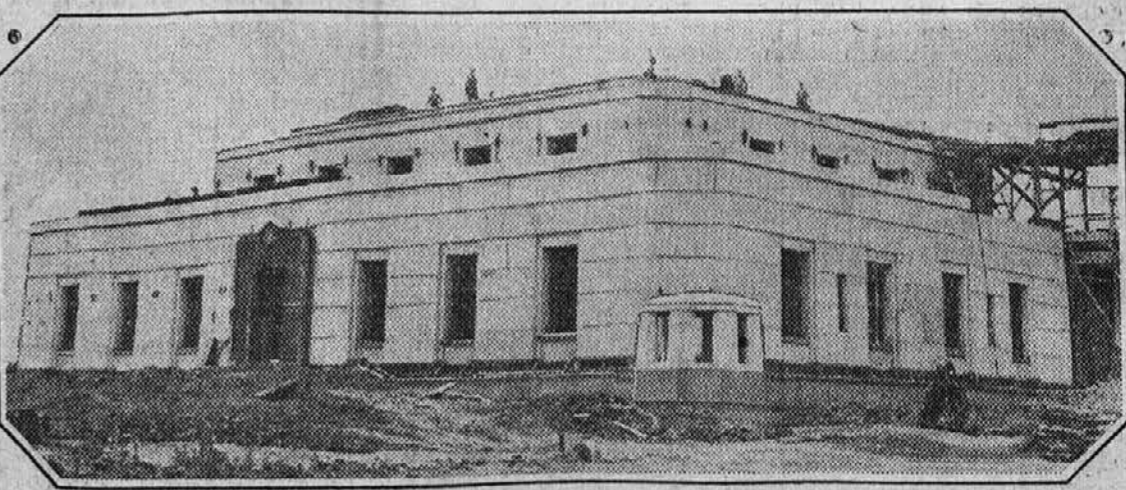
Lepo se zahvaljujemo vsem, ki so jo prišli pokropiti, vsem, ki so šli in molili ter se udeležili pogreba. Obenem tudi prisrčna hvala članicam društva sv. Anje št. 4 SDZ za lep spreved in za lepo udeležbo pri pogrebu.

Iskrena hvala pogrebni zavodu Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno postrežbo in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Vam, preljubljena mati, pa globoko potri nad to bričko izgubo želimo, da počivate v miru in zasluženem pokoju in lahka naj Vam bo ameriška zemlja.

Zalujoči ostali:

Joseph, Anthony, sinova;
Mary omožena Peishe, Valeria, Josephine, hčere.
Zapušča tudi zalujočega brata Stephen Jelenic v Washingtonu, in sestro Antonia Darini v Jugoslaviji.
Cleveland, Ohio, 1. avgusta 1936.

Vlada Zed. držav je sezidala to moderno trdnjavo v Fort Knox, kjer bo spravljeno vse zlato, ki ga poseduje vlada. Na sliki je Mrs. Nellie Taylor, ki je direktorica vladne kovnice denarja. V sredi avgusta bo vlada speljala zlata za šest milijonov vrednosti.

Na zunaj je videti to majhno poslopje, toda glavne shrambe so v zemlji, 15 vlakov bo potrebnih, da bodo prepelj